

РЕЙ БРЕДЪРИ МИЛИОН ГОДИНИ ПИКНИК

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2008

chitanka.info

На мама ѝ хрумна идеята, че може би няма да е зле цялото семейство да се разсее и да иде за риба. Думите обаче не бяха нейни, Тимъти го знаеше. Беше ги казал татко, но мама успя да ги използва по някакъв начин.

Татко затътри крака в купчинка марсиански камъчета и се съгласи. Веднага настана суматоха, вдигна се врява, за нула време лагерът бе натикан в капсули и контейнери, мама се пъкна в пътнически гащеризон и блуза, татко натъпка с треперещи ръце лулата си, загледан в марсианското небе, а трите момчета наскачаха с викове в моторната лодка; освен Тимъти никой от тях не държеше под око родителите.

Татко натисна едно копче. Лодката забръмча и звукът се понесе нагоре в небето. Водата отзад заклокочи, носът се вдигна и лодката се понесе напред. Семейството закрепя „Ура!“

Тимъти седеше в задната част на лодката, малките му пръсти лежаха върху косматите пръсти на баща му. Гледаше как каналът се извива и потъналото в разруха място, където бяха кацнали с малката си семейна ракета след дългото пътуване, остава някъде назад. Спомняше си нощта, преди да напуснат Земята, блъсканицата и бързането, ракетата, с която татко се бе сдобил по някакъв начин, и приказките за ваканция на Марс. Доста дълъг път за една ваканция, но заради помалките си братя Тимъти не каза нищо. Стигнаха до Марс и ето че първото нещо — или така казаха — бе да идат за риба.

Докато лодката се носеше по канала, погледът на татко бе странен. Поглед, който Тимъти не можеше да разбере напълно. Изпълнен със силна светлина и може би с нещо като облекчение. От него дълбоките му бръчки се смееха, вместо да се тревожат и плачат.

И тъй, изстиващата ракета изчезна зад завоя.

— Много ли ще пътуваме? — Робърт плесна водата с ръка. Дланта му приличаше на малко раче, скочило във виолетовата вода.

Татко въздъхна.

— Един милион години.

— Гледай ти! — каза Робърт.

— Вижте, деца — посочи мама с дългата си нежна ръка. — Онова там е мъртъв град.

Загледаха с трескаво очакване, а мъртвият град лежеше мъртъв единствено за тях, дремеше в горещата тишина на марсианското лято,

създадено от някой марсиански метеоролог.

А татко изглеждаше така, сякаш е доволен, че градът е мъртъв.

Представляваше безсмислено струпване на розови камъни, спящи на едно пясъчно възвишение, няколко прекатурени колони, един самотен храм, а след всичко това — отново пясъци. Само пясъци, миля след миля. Бяла пустиня около канала и синя пустиня над него.

И тогава в небето полетя птица. Подобно на камък, хвърлен над синьо езерце, който се удря в повърхността му, потъва в дълбокото и изчезва.

Като я видя, татко се стресна.

— Помислих я за ракета.

Тимъти гледаше дълбокия небесен океан, мъчеше се да види Земята, войната, разрушените градове и хората, които се убиваха помежду си, откакто се беше родил. Не видя нищо. Войната бе далечна като две мухи, биещи се до смърт под арката на някоя огромна притихнала катедрала. И също тъй безсмислена.

Уилям Томас избърса чело и усети как синът му го докосва по ръката с пръсти като развълнувана млада тарантула. Усмихна се лъчезарно на момчето.

— Как е, Тими?

— Чудесно, татко.

Тимъти не бе разбрал напълно какво точно цъка в огромния възрастен механизъм до него. Мъжът с грамадния клюнест нос, изгорял от слънцето и белещ се — и с горящите сини очи като ахатовите топчета, с които играеше през лятото на Земята, с дългите и дебели като колони крака в широките панталони за езда.

— Какво си се загледал така напрегнато, тате?

— Търсех земна логика, здрав разум, добро управление, мир, отговорност.

— И всичко това го има там горе?

— Не. Не го намерих. Вече го няма там. Може би никога повече няма да го има. Може да сме се лъгали, че изобщо го е имало.

— Хм?

— Виж рибата — посочи татко.

От трите момчета се надигна сопранова глъчка, докато люлееха лодката и проточваха тънки вратлета, за да видят по-добре. Охкаха и

ахкаха. Сребриста риба-пръстен доплува до тях, като се вълнуваше, мигом се затваряше като ирис около частиците храна и ги поглъщаше.

Татко я гледаше.

— Също като войната. Плува наблизко, вижда храна, свива се. И миг по-късно... Земята я няма.

— Уилям — обади мама.

— Съжалявам — каза татко.

Седяха неподвижно и усещаха как водата на канала се носи под тях — прохладна, бърза и прозрачна като стъкло. Единствените звуци бяха бръмченето на мотора, ромонът на водата, слънцето, изпълващо въздуха.

— Кога ще видим марсианците? — извика Майкъл.

— Сигурно съвсем скоро — отвърна татко. — Може би довечера.

— О, но те са измрели — каза мама.

— Не, не са. Ще ви покажа марсианци, и още как — веднага отвърна татко.

Тимъти се намръщи на думите му, но премълча. Всичко изглеждаше странно. Ваканциите, риболовът, разменяните погледи.

Другите момчета вече бяха заслонили очи с длани и се взираха изпод тях към двуметровите брегове на канала с надеждата да видят марсианци.

— Как изглеждат? — попита настоятелно Майкъл.

— Ще ги познаеш, когато ги видиш — позасмя се татко и Тимъти забеляза как бузата му потрепва.

Мама бе стройна и нежна, със сплетена на плитка златиста коса като тиара и очи с цвета на дълбоката прохладна вода в канала, когато течеше в сянка — почти виолетови, с кехлибарени петънца. Можеше да се види как мислите ѝ плават в очите ѝ като риба — едни ярки и светли, други — тъмни, някои бързи и пъргави, други бавни и спокойни, а понякога, като например когато погледнеше нагоре към Земята, очите ѝ бяха само цвят и нищо друго. Седеше на носа на лодката, едната ѝ ръка почиваше върху борда, другата бе в скута върху тъмносините ѝ бричове, а линията изгоряла от слънцето нежна кожа на шията ѝ показваше мястото, където блузата ѝ се отваряше подобно на бяло цвете.

Продължаваше да гледа напред, за да види какво предстои, но явно не успяваше и се обръщаше назад към съпруга си, за да види

бъдещето, отразено в неговите очи; и тъй като той добавяше към отражението част от себе си, малко решимост и твърдост, лицето на мама се успокояваше, тя приемаше видяното и отново се обръщаше напред, вече знаейки какво да търси.

Тимъти също гледаше, но виждаше единствено правата, сякаш начертана с молив линия на канала, който ставаше виолетов, минаваше през широки низини, обрамчени от ниски ерозирани хълмове, и докосваше небето на хоризонта. Продължаваше напред и напред, през градове, които сигурно щяха да дрънчат като бръмбари в празен череп, ако ги раздрусаш. Сто или двеста града, сънуващи горещи летни сънища през деня и прохладни летни сънища нощем...

Бяха изминали милиони мили за тази разходка — за да отидат на риба. В ракетата обаче имаше и оръжие. Това бе ваканция. Но какъв бе смисълът от цялата онази храна, която бяха скрили край кораба и която щеше да им е достатъчна за цели години? Ваканция. Само че под булото на ваканцията не се криеше нежното лице на смеха, а нещо твърдо, кокалесто, а може би и ужасяващо. Тимъти не можеше да вдигне булото, а другите две момчета бяха прекалено заети с други неща — та нали бяха само на осем и на десет години.

— Все още няма никакви марсианци. Ама че работа! — Робърт подпря заострената си брадичка на дланите си и загледа свирепо канала.

Татко бе взел едно атомно радио, бе завързано на китката му. Работеше по старомодния начин — допираш го до костите край ухото си и то пее или говори чрез вибрации. Сега татко го слушаше. Лицето му приличаше на някой от онези запустели марсиански градове — хлътнало, изсушено, почти мъртво.

После го подаде на мама. Устните ѝ се отвориха.

— Какво... — понечи да попита Тимъти, но така и не довърши каквото искаше да каже.

Защото точно в този момент ги застигнаха две титанични, разтърсващи костите експлозии, последвани от няколко по-слаби сътресения.

Татко вдигна рязко глава и незабавно увеличи скоростта. Лодката заподскача и се понесе сред пръски по водата. Това изтръгна Робърт от унеса му и накара Майкъл да нададе изпълнени с уплаха и възторжена

радост викове. Той се притисна към краката на мама и загледа как водата се носи край носа му в мокър порой.

Татко зави, намали скоростта и насочи лодката в един малък страничен канал под някакъв дъвен рушач се каменен пристан, от който се разнасяше миризма на раци. Лодката се блъсна достатъчно силно, за да накара всички да залитнат напред, но никой не пострада, а татко вече се бе обърнал назад да види дали вълничките в канала няма да издадат къде са се скрили. Водните линии се простираха през канала, плискаха се в камъните и се връщаха назад, за да посрещнат следващите, успокояваха се и искряха под слънчевите лъчи. После всичко утихна.

Татко напрягаше слух. Всички останали — също.

Дишането му отекваше като удрящи юмруци в студените мокри камъни на пристана. В сянката котешките очи на мама следяха татко с надеждата да намерят някакъв намек какво да правят оттук насетне.

Татко се отпусна, издиша шумно и се засмя сам на себе си.

— Ракетата естествено. Нещо много лесно се стряскам напоследък. Ракетата.

— Какво стана, татко, какво стана? — запита Майкъл.

— А, нищо, просто взривихме ракетата — каза Тимъти, като се мъчеше гласът му да звучи съвсем прозаично. — И преди съм чувал как гърмят ракети. Също като нашата преди малко.

— Защо си взривихме ракетата? — попита Майкъл. — А, тате?

— Това е част от играта, глупчо! — каза Тимъти.

— Игра! — Майкъл и Робърт обожаваха тази дума.

— Татко направи така, че тя да гръмне, та никой да не разбере къде сме кацнали и къде сме отишли! Ако случайно дойдат да ни търсят, разбра ли?

— Еха, тайна!

— Собствената ми ракета ми изкара акъла — призна татко на мама. — Ама че нервен съм станал. Глупаво е дори да се помисли, че ще има и други ракети. Може би с изключение на една, ако Едуардс и жена му успеят да се доберат със своя кораб.

Отново допря малкото радио до ухото си. Две минути по-късно ръката му падна надолу като изпуснат парцал.

— Най-сетне приключи — каза той на мама. — Атомният лъч току-що прекъсна. Всички други станции са замлъкнали. През

последните няколко дни бяха останали само няколко. А сега ефирът е съвсем тих. И сигурно ще си остане такъв.

— Колко дълго? — попита Робърт.

— Може би... може би твоите правнуци ще го чуят отново — каза татко. Седеше безучастно и децата внезапно се озоваха в центъра на неговото страхопочитание, поражение и примиреност.

Накрая той отново изкара лодката в канала и отново продължиха по пътя си.

Ставаше късно. Слънцето вече се бе надвесило над хоризонта, а пред тях се виждаха няколко мъртви града.

Татко говореше много тихо и нежно със синовете си. Преди много често бе рязък, дистанциран, откъснат от тях, а сега сякаш ги потупваше по главите с думите си и те го усещаха.

— Майк, избери си град.

— Какво, татко?

— Избери си град, синко. Някой от онези, край които минаваме.

— Добре — каза Майкъл. — Как да го избира?

— Спри се на онзи, който ти харесва най-много. Робърт, Тим, вие също. Изберете си по един град.

— Искам град с марсианци — каза Майкъл.

— Ще го имаш — каза татко. — Обещавам.

Устните му говореха на децата, но очите — на мама.

За двадесет минути минаха покрай шест града. Татко не каза нищо повече за експлозиите; сякаш му бе много по-интересно да се забавлява със синовете си, да ги поддържа щастливи и нищо повече.

Майкъл си хареса още първия град, край който минаха, но му бе наложено вето, тъй като никой нямаше вяра на прибързаните решения. Вторият не се хареса на никого. Бе селище на хора от Земята, построено от дърво, което вече гниеше и се разпадаше. Тимъти си хареса третия, защото беше голям. Четвъртият и петият бяха прекалено малки, а шестият бе пожелан от всички, в това число и от мама, която се присъедини към охканията, ахканията и възгласите „вижте!“

В него все още се издигаха петдесет-шейсет огромни постройки, улиците бяха прашни, но павирани, можеха да се различат един-два центрофужни фонтана, които все още пулсираха влажно на площадите. Това бе единственият живот — водата, подскачаща под лъчите на залязващото слънце.

— Това е градът — съгласиха се всички.

Татко насочи лодката към кея и скочи на сушата.

— Стигнахме. Това е наше. Отсега нататък ще живеем тук!

— Отсега нататък ли? — не повярва на ушите си Майкъл. Стоеше озадачен, после се обърна и примигна назад, където бяха оставили кораба. — Ами ракетата? Ами Минесота?

— Ето — каза татко.

Допря малкото радио до русата главица на Майкъл.

— Слушай.

Майкъл се заслуша, после каза:

— Нищо не се чува.

— Точно така. Нищо. Вече няма нищо. Нито Минеаполис, нито ракети, нито Земя.

Майкъл се замисли над това смъртно откровение и тихо захлипа.

— Чакай малко — веднага каза татко. — Майк, в замяна на това ти давам нещо много повече!

— Какво? — От любопитство Майкъл задържа сълзите си, но бе готов всеки момент да продължи, ако по-нататъшните откровения на татко се окажат толкова ужасни, колкото и първото.

— Давам ти този град, Майк. Твой е.

— Мой?

— Твой, на Робърт и Тимъти, на трима ви. Ваш собствен.

Тимъти изскочи от лодката.

— Вижте, момчета, всичко това е за нас! Всичко! — Играеше играта на татко, играеше на едро и се справяше добре. По-късно, след като всичко приключи и страстите се уталожат, щеше да се усамоти и да поплаче десетина минути. Сега обаче играта продължаваше, семейството все още бе на излет и другите деца трябваше да продължат да играят.

Майк и Робърт скочиха на брега и помогнаха на мама да слезе.

— Внимавайте със сестра си — каза татко и едва по-късно те разбраха какво има предвид.

Забързаха към големия град от розов камък, като си шепнеха, защото мъртвите градове имат начин да те накарат да зашепнеш и да гледаш как залязва слънцето.

— След пет-шест дни ще се върна до мястото, където беше ракетата ни, ще натоваря храната, която скрихме в развалините, и ще я

докарам тук — тихо каза татко. — Ще се огледам също за Бърт Едуардс, жена му и дъщерите му.

— Дъщери ли? — попита Тимъти. — Колко са?

— Четири.

— Това май ще ни навлече неприятности по-нататък — бавно каза мама.

— Момичета. — Майкъл направи гримаса като на някое древно марсианско каменно изображение. — Момичета.

— И те ли ще пристигнат с ракета?

— Да. Ако успеят. Семейните ракети са проектирани за полети до Луната, не до Марс. Изкарахме късмет, че стигнахме невредими.

— Как се сдоби с ракетата? — прошепна Тимъти, докато другите момчета тичаха напред.

— Пазих я. Пазих я двадесет години, Тим. Бях я скрил с надеждата, че никога няма да ми се наложи да я използвам. Май трябваше да я предам на властите за войната, но все си мислех за Марс...

— И за пикник!

— Именно. Това да си остане между нас. Когато видях, че на Земята всичко свършва, изчаках до последния момент и се приготвих. Бърт Едуардс също бе скрил кораб, но решихме, че ще е по-безопасно да тръгнем поотделно, ако някой случайно реши да ни свали.

— А защо взриви ракетата, татко?

— За да не можем никога да се върнем. И за да не ни открият онези лоши хора, ако успеят някога да стигнат до Марс.

— Затова ли през цялото време гледаш нагоре?

— Да. Глупаво е. Никога няма да ни последват. Няма с какво. Просто съм прекалено предпазлив, това е.

Майкъл се върна тичешком при тях.

— Татко, този град наистина ли е *наш*?

— Цялата проклета планета е наша, деца. Цялата проклета планета.

Стояха там — като крале на най-високото място, като върха на върховете, като владетелите на всички оцелели, като недосегаеми монарси и президенти, — и се опитваха да разберат какво е това да притежаваш цял свят и колко всъщност е голям той.

Нощта се спусна бързо в рядката атмосфера. Татко ги остави на площада с пулсиращия фонтан, отиде до лодката и се върна с купища хартия в големите си ръце.

Струпа я на купчина в един стар двор и я запали. Клекнаха със смях да се стоплят около пламъците и Тимъти забеляза как малките букви скачат като подплашени животинки, когато пламъците ги докосват и поглъщат. Листата се сбръчкваха като кожа на старец и кремацията обкръжаваше безбройните думи:

ДЪРЖАВНИ ОБЛИГАЦИИ; Бизнес графика, 1999; Религиозни предразсъдъци — есе; Логистика; Проблеми на Панамериканския съюз; Борсов отчет за 3 юли 1998; Военно комюнике...

Татко бе настоял да вземат тези книжа именно с тази цел. Сега седеше и поддържаше с тях огъня, хвърляше ги лист по лист с огромно задоволство и обясняваше на децата какво означават.

— Време е да научите някои неща. Не беше съвсем честно да крия толкова много от вас. Не зная дали ще ме разберете, но трябва да го кажа, та дори и само част от думите ми да стигне до вас.

Пусна един лист в огъня.

— Изгарям един начин на живот, точно като онзи, който в момента изгаря на Земята. Простете, ако говоря като политик. В края на краищата аз съм бивш щатски губернатор, бях честен и затова ме мразеха. Животът на Земята никога не е успявал да направи нещо наистина добро. Науката стигна прекалено далеч и се разви твърде бързо, за да можем да я настигнем, и хората се изгубиха в механичната пустош като деца, увлекли се да правят разни интересни неща, джаджи, хеликоптери и ракети; наблягаха на грешните неща, наблягаха на машините, вместо на това как да управляваме същите тези машини. Войните станаха все по-големи и по-големи и накрая убиха Земята. Точно това означава мълчаливото радио. Точно от това избягахме. Имахме късмет. Няма останали други ракети. Време е да разберете, че това не е никакъв излет за риба. Все отлагах да ви го кажа. Земята не съществува. Междупланетните полети няма да се възобновят векове наред, ако изобщо се развият отново. Онзи начин на живот обаче се оказа погрешен и задуши сам себе си, със собствените си ръце. Вие сте млади. Ще ви повтарям това всеки ден, докато не го проумеете.

Замълча, за да сложи още хартия в огъня.

— Сега сме сами. Ние и шепа други, които ще кацнат след няколко дни. Достатъчно, за да започнем отначало. Достатъчно, за да обърнем гръб на всичко онова на Земята и да начертаем нов път...

Пламъците подскочиха, за да подсилят думите му. Накрая всички хартии изгоряха, с изключение на една. Всички закони и вярвания на Земята се превърнаха в малка купчинка гореща пепел, която скоро щеше да бъде разнесена от вятъра.

Тимъти гледаше последното нещо, което татко метна в огъня. Картата на света се набръчка, изкриви се и отлетя... отлетя като някаква топла черна пеперуда. Момчето се извърна.

— А сега ще ви покажа марсианците — каза татко. — Хайде, ставайте всички. Хайде, Алис. — Той хвана мама за ръка.

Майкъл се разплака на глас, татко го вдигна и го понесе и всички тръгнаха през развалините надолу към водата.

Каналът. Утре или вдругиден по него с лодки щяха да пристигнат бъдещите им жени, сега само малки смеещи се момичета, със своите мама и татко.

Нощта се бе спуснала около тях, в небето бяха изгрели звезди. Тимъти обаче не можеше да намери Земята. Вече беше залязла. Това бе нещо, върху което си заслужаваше да се помисли.

Докато вървяха, сред развалините се разнесе вик на нощна птица.

— Двамата с мама ще се опитаме да ви учим — каза татко. — Може би няма да успеем. Надявам се да не е така. Самите ние сме видели много неща, от които да се поучим. Замисляхме това пътуване години наред, още преди да се родите. Дори да нямаше война, може би пак щяхме да дойдем на Марс, за да живеем тук по своя си начин. Щеше да мине най-малко столетие, преди Марс да бъде наистина отровен от земната цивилизация. А сега, разбира се...

Стигнаха канала. Беше дълъг, прав, прохладен и мокър, и проблясваше в нощта.

— Винаги съм искал да видя марсианец — каза Майкъл. — Къде са, тате? Обеща.

— Ето ги — каза татко, премести Майкъл на рамото си и посочи право надолу.

Марсианците бяха там. Тимъти започна да трепери.

Бяха там — в канала, — отразени във водата. Тимъти, Майкъл, Робърт, мама и татко.

Марсианците ги гледаха дълго и безмълвно от тихо плискащата вода.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.